

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

बबरमहाल अनामनगर, काठमाण्डौं, नेपाल

Babarmahal / Anamnagar, Kathmandu, Nepal

केन्द्रिय सचिवालय एवं व्यवस्थापन महानिर्देशनालय

पत्र सङ्ख्या: २०८०।८१

च.नं. ६८

मिति: २०८०।०४।२८

प्रेस विज्ञासि

आज मिति २०८० साल श्रावण २८ गते कार्यवाहक महालेखापरीक्षक श्री महेश्वर काफलेज्युको अध्यक्षतामा नेपाल सरकारका मुख्यसचिव डा. वैकुण्ठ अर्याल, सझीय संसदका महासचिव डा. भरतराज गौतम, सर्वोच्च अदालतका मुख्य रजिष्ट्रार श्री लाल बहादुर कुँवर, नेपाल सरकारका सचिवहरू, महालेखा नियन्त्रक, सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू एवं नेपाल सरकारका सबै लेखा उत्तरदायी अधिकृतहरूको उपस्थितिमा महालेखापरीक्षकको कार्यालयमा आर्थिक वर्ष २०७९।८० को लेखापरीक्षण नीति, योजना र कार्यतालिका सम्बन्धमा छलफल तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

उक्त कार्यक्रममा उपमहालेखापरीक्षक श्री विन्दु विष्टले स्वागत मन्तव्य सहित कार्यक्रमको उद्देश्य माथि प्रकाश पार्नु भएको थियो भने उपमहालेखापरीक्षक श्री बामदेव शर्मा अधिकारीले लेखापरीक्षण नीति तथा कार्यक्रमका बारेमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी आर्थिक वर्ष २०७९।८० को वित्तीय कारोबारको लेखापरीक्षण गर्ने सम्बन्धमा कार्यालयले मिति २०८० श्रावण १० गते स्वीकृत कार्यक्रम मुख्यसचिवज्यु मार्फत सबै मन्त्रालय तथा निकायहरूमा पठाइएको जानकारी गराउनु भएको थियो । यो वर्ष विभिन्न ३ चरणमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्ने गरी पहिलो चरणमा ४५ जिल्लाका २३६८ निकाय, दोस्रो चरणमा १४ जिल्लाका ९३१, तेस्रो चरणमा १८ जिल्लाका २९८३ निकाय गरी कुल ६२८२ निकायको लेखापरीक्षण गर्ने र जोखिमको आधारमा उच्च जोखिमको आधारमा ३७८७ निकायहरू र न्यून जोखिमका आधारमा २४९५ निकायहरूको लेखापरीक्षण गर्ने कार्यक्रम रहेको व्यहोरा जानकारी गराउनु भएको थियो ।

कार्यक्रममा लेखाउत्तरदायी अधिकृत एवं सचिवज्युहरूबाट वेरूजुको लगत तथा फस्ट्यौट र सम्परीक्षण, स्थानीय तहको वेरूजु फस्ट्यौटको संयन्त्र निर्माण, वित्तीय तथा नियमितताको लेखापरीक्षणका अतिरिक्त कार्यमूलक लेखापरीक्षणबाट अपेक्षित नतिजा प्राप्त गर्ने, स्थानीय तहमा उपलब्ध स्रोत साधन उपयोग तथा जनशक्ति व्यवस्थापन, लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदनमा औल्याइएका व्यहोरा उपर कार्यालयले दिएको प्रतिक्रिया उपर आवश्यक कारवाही गर्नु पर्ने लगायतको सुझाव प्राप्त भएको थियो ।

सर्वोच्च अदालतका मुख्य रजिष्ट्रार श्री लालबहादुर कुँवरले लेखापरीक्षणबाट कानुन र कार्यविधिको परिपालना बढाउने एवं महालेखापरीक्षकको कार्यालयले गर्ने नियमितता, मितव्ययीता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र

औचित्यका प्यारामिटरहरू बनाई लेखापरीक्षणलाई नतिजामूलक बनाउन सकिने विचार व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

सङ्घीय संसदका महासचिव डा भरतराज गौतमले सम्परीक्षणको व्यवस्थापनमा सहयोगी भूमिका निर्वाहि गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै वेरूजुलाई कसरी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा नीतिगत निर्णय लिनु पर्ने अवस्था रहेको व्यहोरा औल्याउनु भएको थियो ।

नेपाल सरकारका मुख्य सचिव डा. बैकुण्ठ अर्यालिज्यूले लेखापरीक्षणमा संलग्न टोलीसँग सम्बाद गर्न सबै लेखाउत्तरदायी अधिकृतलाई निर्देशन दिनु भएको थियो । यो वर्ष आर्थिक अनुशासनको वर्षको रूपमा मनाउने निर्णय भएकोले बिगतको वेरूजुलाई नियमित गरी, नयाँ वेरूजु नथप्ने अवस्थाको सिर्जना गर्न र लेखापरीक्षणमा आउने टोलीहरूलाई लेखाउत्तरदायी अधिकृतले सहजिकरण गरी सुशासन अभिवृद्धि गर्न जोड दिनु भएको थियो ।

उक्त कार्यक्रममा कार्यवाहक महालेखापरीक्षक श्री महेश्वर काफ्लेले महालेखापरीक्षकको कार्यालयले लेखापरीक्षण गरिने आधारहरूका बारेमा प्रकाश पाई वित्तीय कारोबार तथा वित्तिय विवरण उपरको जिम्मेवारी कार्यालयको रहने र लेखापरीक्षणका माध्यमबाट वित्तीय विवरण उपर राय व्यक्त गर्ने जिम्मेवारी लेखापरीक्षकको रहने जानकारी गराउनु भएको थियो । त्यस्तै, जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण अनुसार नमूना छनौट (Random sampling) मा आधारित स्वीकृत लेखापरीक्षण योजना बमोजिम प्रचलित ऐन नियम कानून अनुसार लेखापरीक्षण हुने, लेखापरीक्षणमा मुख्यतः नियमको पालना, प्रक्रिया अवलम्बन तथा नतिजा प्राप्ति (Rule, Process, Result) मा केन्द्रित रहने भएकोले सार्वजनिक स्रोत साधनको प्राप्ति तथा उपयोग सम्बन्धमा ध्यान दिनुपर्ने कुरामा जोड दिई लेखापरीक्षणबाट समस्या सिर्जना गर्ने होइन, समस्या समाधानको बाटो देखाउने हो र लेखापरीक्षणलाई वित्तीय अनुशासन एंवं जिम्मेवारी र जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्ने एक औजार को रूपमा लिन आग्रह गर्दै कार्यक्रमको समापन गर्नु भएको थियो ।

पदमराज पौडेल

नायव महालेखापरीक्षक/प्रवक्ता